

Rejestr umów o dzieło

Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Warszawa 2023

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Rejestr umów o dzieło. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.**

Opracowanie tekstu: Zespół Analizy Ryzyka

Opracowanie graficzne: Biuro Poligrafii ZUS

Wydawca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

01-748 Warszawa

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło.....	3
3. Zgłoszenia umów o dzieło w poszczególnych kwartałach.....	4
4. Zgłaszający umowę o dzieło	5
4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło.....	5
4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa.....	7
4.3. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS	10
5. Wykonawcy umów o dzieło.....	11
5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło	11
5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa	13
5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło.....	14
5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek ..	17
6. Średnia długość trwania umów o dzieło	19
7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło	20
7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych	20
7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD.....	21
8. Sekcje PKD najczęstsze w województwach wśród płatników składek zgłaszających umowę o dzieło	22
9. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne i roczne w wybranych aspektach	25
10. Podsumowanie	30

1. Wstęp

Przepisy Tarczy Antykryzysowej od 1 stycznia 2021 r. wprowadziły obowiązek informowania ZUS o umowach o dzieło. Zobowiązani przekazują informację na formularzu RUD (zgłoszenie umowy o dzieło). Wpisują do niego dane swoje oraz wykonawcy umowy o dzieło, a także datę rozpoczęcia i zakończenia wykonywania tej umowy oraz jej przedmiot. Formularz można wypełnić i złożyć w formie elektronicznej za pomocą Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) lub w formie papierowej. ZUS zapisuje formularze RUD w rejestrze umów o dzieło.

W ramach niniejszego opracowania przekazujemy informacje o zgłoszeniach umów o dzieło, które ZUS zapisał w rejestrze od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.¹ W tym czasie do ZUS przekazano 1,17 mln formularzy RUD². Dotyczyły one ponad 1,70 mln umów o dzieło, a informacje przekazało 75,1 tys. podmiotów, z czego 72,8 tys. (96,86%) to płatnicy składek. Wartym podkreślenia jest fakt, że w odniesieniu do liczby aktywnych płatników składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych, która wynosiła 2,2 mln³ (liczba płatników składek w ubezpieczeniu zdrowotnym wynosiła 2,8 mln⁴), oznacza to, że na 10 tys. płatników składek tylko 332 wykazywało zawieranie umów o dzieło w formularzu RUD. Natomiast liczba osób wykonujących umowy o dzieło wyniosła 342,6 tys. W odniesieniu do liczby ubezpieczonych, która wynosi 16,2 mln⁵, oznacza to, że na 10 tys. ubezpieczonych przypadało 211 osób zgłoszonych jako wykonujący umowy o dzieło w formularzu RUD.

W 2022 r. złożono do ZUS nieznacznie więcej formularzy ZUS RUD niż w 2021 r., więcej było również unikalnych podmiotów zgłaszających, a także samych wykonawców umów o dzieło. Spadek zanotowano jednak w liczbie umów o dzieło wykazanych w formularzach RUD.

Wyniki analizy danych w rejestrze umów o dzieło, które zostały zawarte w opracowaniu, dotyczą:

- sposobów składania formularzy RUD,
- liczby formularzy RUD złożonych w poszczególnych miesiącach,
- liczby złożonych formularzy RUD w podziale według:
 - zgłaszającego umowę o dzieło (rodzaju podmiotu),
 - województwa, z którego pochodził zgłaszający umowę o dzieło,
 - oddziału ZUS właściwego dla zgłaszającego umowę o dzieło,

¹ W grudniu 2022 r. zostały przekazane informacje o analizach przeprowadzonych za okres od stycznia do września 2022 r.

² W analizie nie uwzględniono formularzy RUD, które zawierały zapisy nieobowiązujące, wycofane oraz niesłusznie wysłane (w 2022 r. 23,2 tys., w 2021 r. 72 tys.). W związku z powyższym, dane za 2021 rok opublikowane w niniejszej publikacji różnią się od danych prezentowanych w opracowaniu dotyczącym zgłaszanych umów o dzieło za rok 2021.

³ Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych wg stanu na 30 września 2022 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>

⁴ Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniu zdrowotnym wg stanu na 30 września 2022 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenie-zdrowotne>

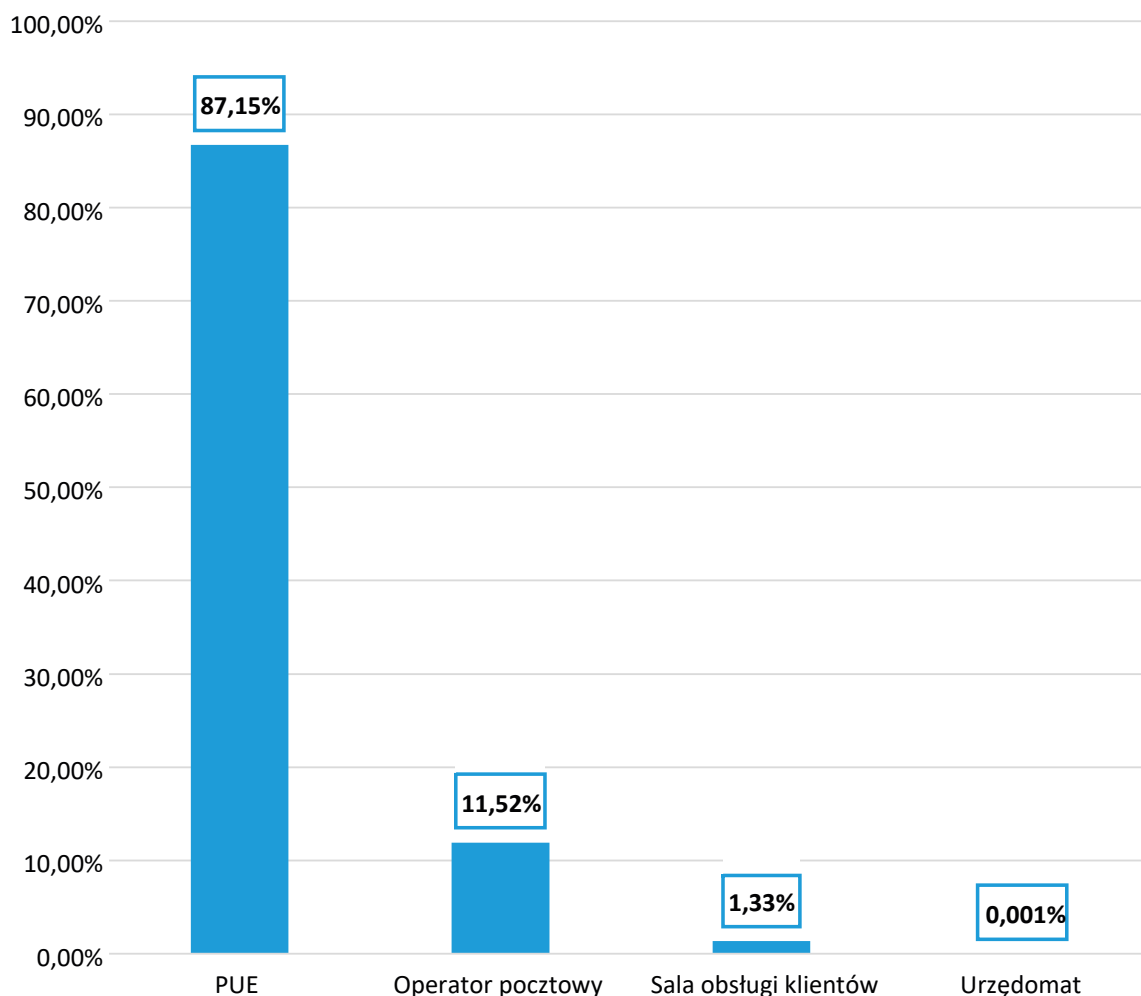
⁵ Osoby objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi wg stanu na 31 grudnia 2022 r. Portal Statystyczny ZUS, <http://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>

- liczby zgłoszonych wykonawców umów o dzieło w podziale według:
 - płci, wieku oraz województwa, z którego pochodził wykonawca umowy o dzieło,
 - sekcji PKD płatnika składek,
- średniej długości trwania umów o dzieło,
- liczby płatników składek, którzy przekazali formularz RUD, w podziale według:
 - liczby osób zgłoszonych do ubezpieczeń w listopadzie 2021 r.,
 - sekcji PKD.

2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło

Umowy o dzieło w 2022 r. zgłaszano przede wszystkim na PUE ZUS. W ten sposób przekazano 1,02 mln formularzy RUD. Jest to 87,15% ogółu zgłoszeń. W jakim stopniu korzystano z różnych sposobów zgłaszania prezentuje wykres 1 i tabela 1.

Wykres 1. Sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 1. Zgłoszenia umów o dzieło w podziale na sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Sposób przekazania do ZUS formularza RUD	Liczba złożonych formularzy RUD
PUE	1 019 717
Operator pocztowy	134 788
SOK (sala obsługi klientów)	15 570
Urzędomat	15
Razem	1 170 090

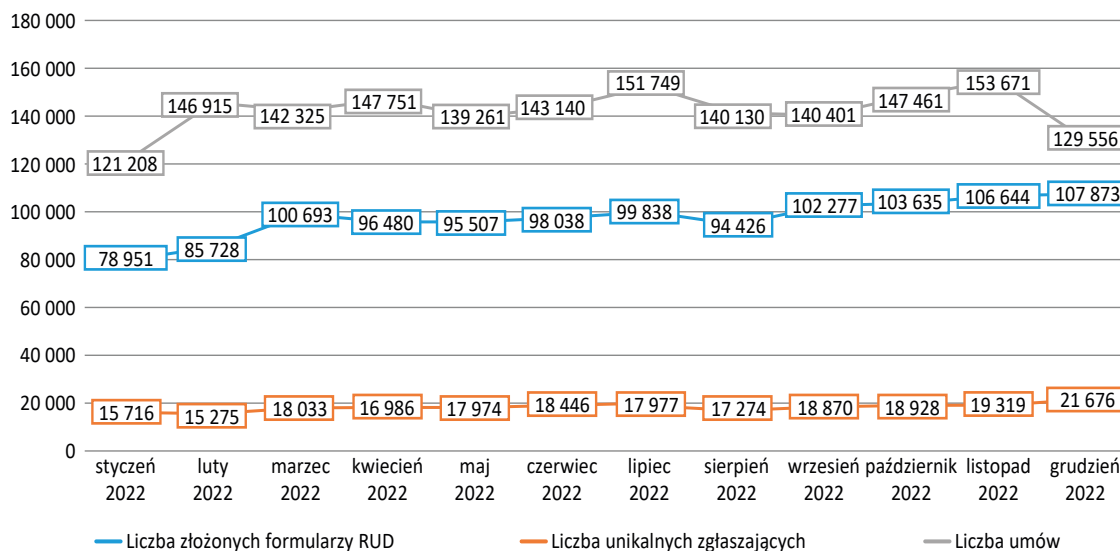
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Drugim najczęstszym sposobem składania formularza RUD była przesyłka pocztowa. Tak złożono 134,8 tys. tych formularzy. Stanowiło to 11,52% ogółu zgłoszeń. Rzadko składano je osobiście na sali obsługi klientów – tylko 1,33% z nich.

3. Zgłoszenia umów o dzieło w poszczególnych kwartałach

Na przestrzeni 2022 r., największa liczba formularzy RUD została złożona w grudniu – 107,9 tys. Zawierały one informacje o 129,6 tys. umów i zostały przekazane przez 21,7 tys. podmiotów. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 2.

Wykres 2. Podmioty zgłaszające umowy o dzieło, składane formularze oraz zgłoszone umowy w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.*

* Liczba złożonych formularzy RUD nie obejmuje tych, które zawierały zapisy nieobowiązujące, zostały wycofane lub niestusznie wystane.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Liczba podmiotów, które złożyły formularz RUD od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. wynosiła 75,1 tys. W ujęciu miesięcznym średnio 18,0 tys. podmiotów informowało ZUS o zleceniu wykonania umowy o dzieło. Największa liczba podmiotów, które złożyły formularz RUD wystąpiła w grudniu i wyniosła 21,7 tys., najmniejsza w lutym – 15,3 tys.

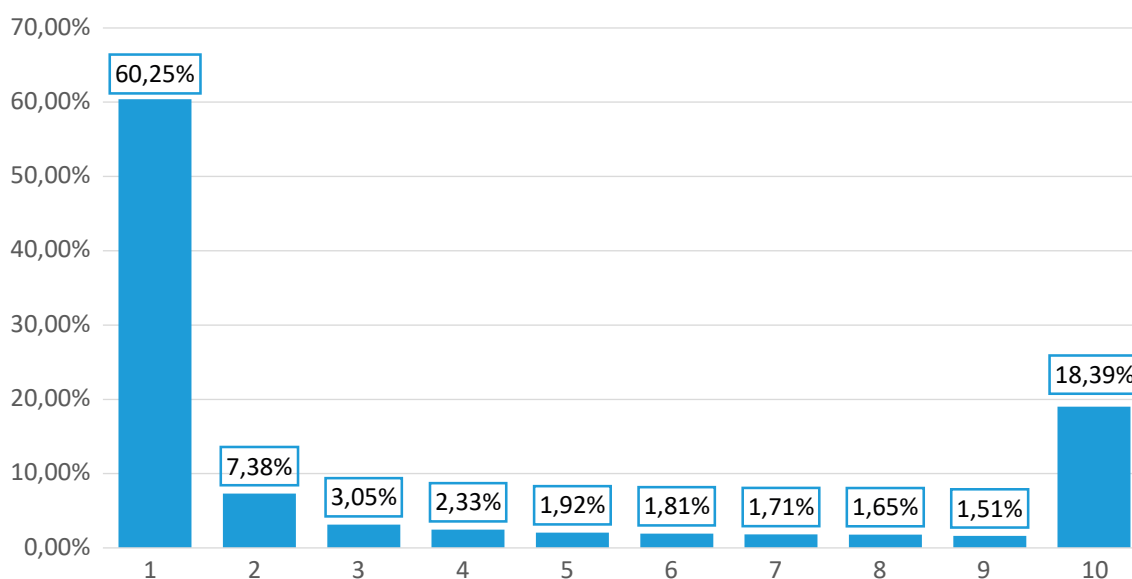
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. przekazano łącznie 1,17 mln formularzy RUD, co daje średnio na miesiąc 97,5 tys. zgłoszeń. Największa liczba złożonych formularzy została przekazana w grudniu i wyniosła 107,9 tys., najmniejsza w styczniu – 78,9 tys. Zgłoszenia umów o dzieło mogą być składane również w trybie korekty. Takich zgłoszeń było w tym okresie 14,7 tys.

Złożone formularze RUD w badanym okresie zawierały natomiast informacje o ponad 1,7 mln umów. W ujęciu miesięcznym można stwierdzić, że przeciętnie liczba zgłaszanych umów o dzieło wynosiła prawie 142 tys. Największa liczba umów została zgłoszona w listopadzie – 153,7 tys., najmniejsza w styczniu – 121,2 tys.

Warto podkreślić, że najwyższa liczba formularzy RUD przekazywana była do ZUS w ostatnim miesiącu każdego kwartału (marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień). Analogicznie sytuacja kształtuje się w przypadku liczby unikalnych podmiotów przekazujących formularz RUD. Powyższy trend nie został jednak zachowany w przypadku liczby umów wykazywanych na formularzach. W grudniu 2022 r. przekazano do ZUS największą liczbę formularzy, w których wykazano jednak najmniejszą liczbę umów o dzieło w porównaniu do pozostałych miesięcy roku 2022.

Na jednym formularzu RUD zamawiający może wpisać maksymalnie 10 umów zawartych z tym samym wykonawcą. Na 60,25% formularzach RUD wykazano 1 umowę o dzieło zawartą z wykonawcą. Na 18,39% formularzach RUD wykazano maksymalną liczbę umów – 10 zawartą z jednym wykonawcą. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 3.

Wykres 3. Udział zgłoszonych formularzy RUD z określoną liczbą umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

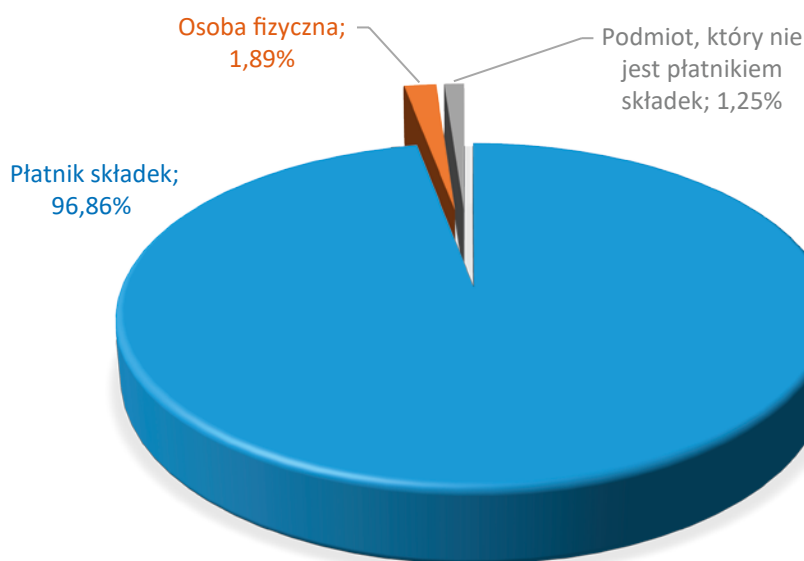
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

4. Zgłaszający umowę o dzieło

4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. 75,1 tys. podmiotów zgłosiło umowy o dzieło na formularzu RUD. Największą grupę stanowili płatnicy składek zarejestrowani w ZUS – 72,8 tys. Stanowili 96,86% podmiotów, które to zrobiły. Osób fizycznych, które zgłosiły do ZUS umowę o dzieło, a nie są płatnikami składek, było 1417. Jest to 1,89% ogółu zgłaszających. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 4 oraz tabele 2 i 3.

Wykres 4. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowy o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 2. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowy o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Zgłaszający umowy o dzieło	Liczba podmiotów	Liczba złożonych formularzy RUD*
Płatnik składek	72 783	1 161 415
Osoba fizyczna	1 417	6 375
Podmiot, który nie jest płatnikiem składek	939	2 091
Razem	75 139	1 169 881

* W 209 formularzach RUD nie można zidentyfikować zgłaszającego. Dlatego liczba formularzy RUD jest inna niż w tabeli 1 (1 170 090), która dotyczy sposobów zgłoszenia umów o dzieło do ZUS.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 3. Złożone formularze RUD, wykonawcy oraz zgłoszone umowy o dzieło według rodzaju podmiotu zgłaszającego w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

	Płatnicy składek	Osoby fizyczne	Podmioty, które nie są płatnikami składek	Razem
Liczba złożonych formularzy RUD*	1 161 415	6 375	2 091	1 169 881
Liczba wykonawców**	340 650	3 253	1 415	345 318
Liczba umów***	1 693 324	7 842	2 190	1 703 356

* W 209 formularzach RUD nie można zidentyfikować zgłaszającego. Dlatego liczba formularzy RUD jest tu inna niż w tabeli 1, która dotyczy sposobów zgłoszenia umów o dzieło do ZUS.

** Łączna liczba wykonawców jest większa od unikalnej liczby wykonawców umów o dzieło (342,6 tys.), ponieważ tego samego wykonawcę mógł zgłosić więcej niż jeden podmiot.

*** Dla 212 umów nie można zidentyfikować zgłaszającego podmiotu.

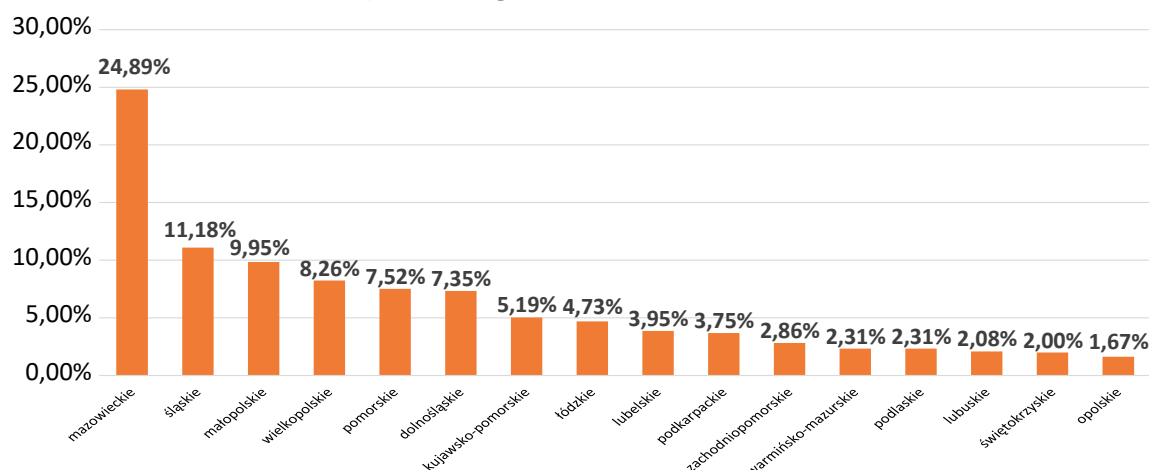
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Analiza zgłoszeń wykazuje również, że formularze RUD przekazywały także podmioty, które nie miały takiego obowiązku. Zgłaszających umowy o dzieło, których nie zidentyfikowano w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS jako płatników składek lub osoby fizyczne, było 939 (1,25% ogółu zgłaszających). Podmioty, które nie były płatnikami składek ani osobami fizycznymi, ale złożyły formularz RUD, to m.in. wspólnoty mieszkaniowe, fundacje, stowarzyszenia.

4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa

Podział na województwa liczby zgłoszeń umów o dzieło przeprowadzono na podstawie adresu płatników składek, którzy zgłosili takie umowy. Najwięcej było ich z województwa mazowieckiego, natomiast najmniej w województwie opolskim. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 5.

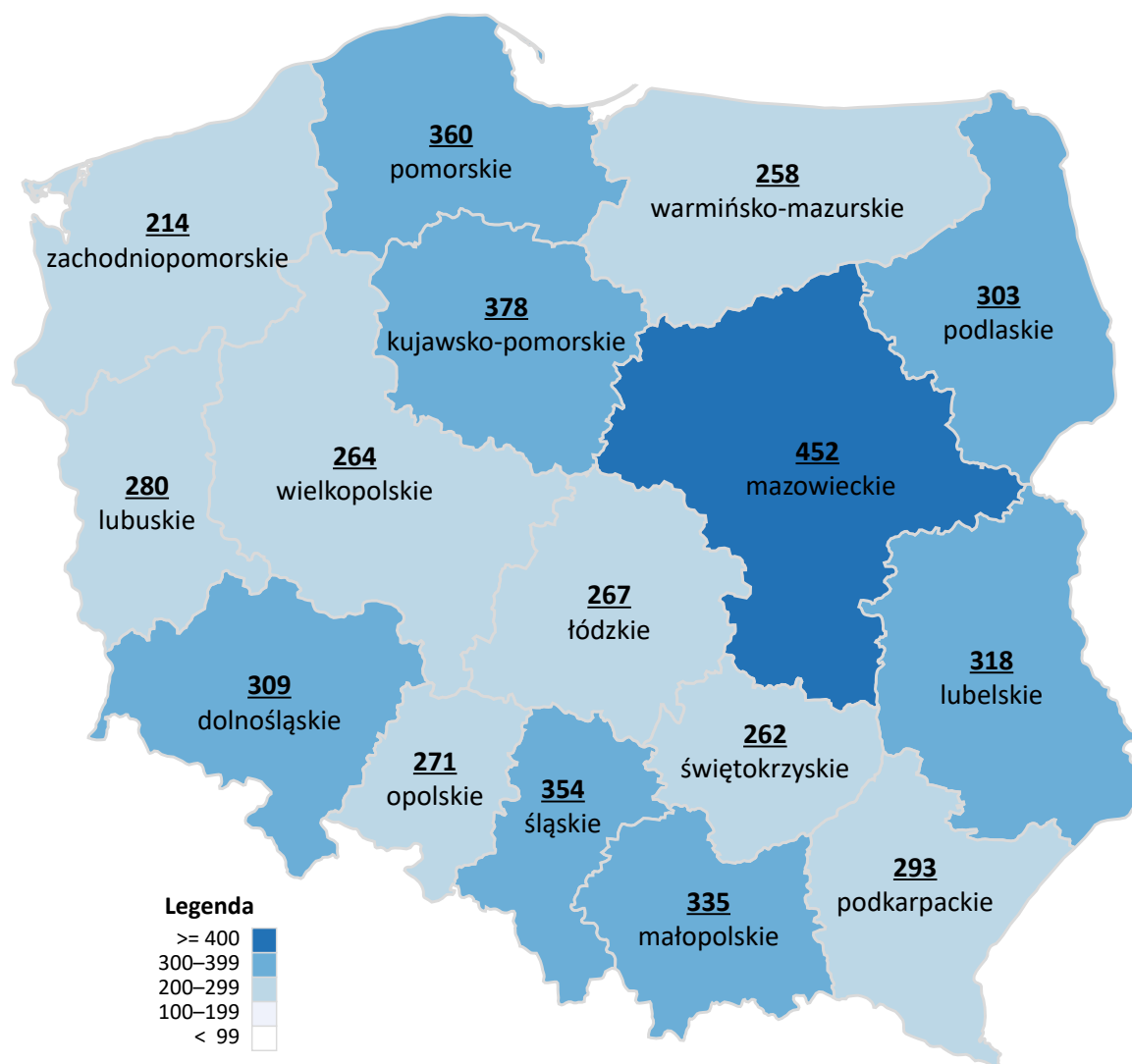
Wykres 5. Struktura zgłaszających umowy o dzieło w podziale na województwa w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Mniejsze zróżnicowanie pomiędzy województwami widać w analizie liczby płatników składek, którzy zgłosili umowy o dzieło, w przeliczeniu na 10 tys. aktywnych płatników składek. W takim ujęciu najwięcej płatników przekazało formularze RUD w województwie mazowieckim, bo 452 na 10 tys. aktywnych płatników. Najmniej – w województwie zachodniopomorskim – 214 na 10 tys. aktywnych płatników. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 6.

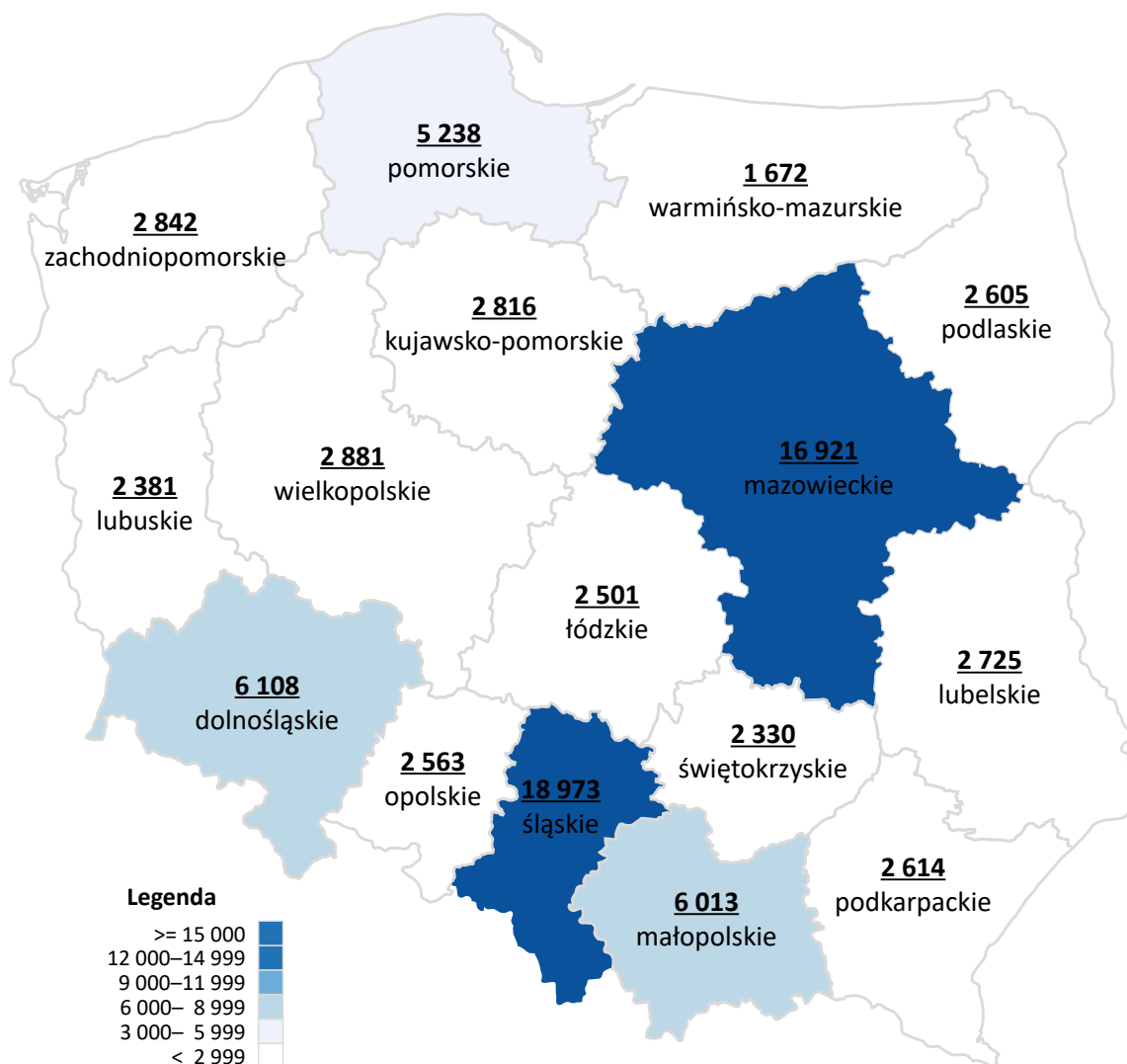
Wykres 6. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Większe różnice pomiędzy województwami widać w liczbie zgłoszonych umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek. Najwięcej umów o dzieło na 10 tys. płatników składek zgłoszono w województwie śląskim – 18 973 oraz w województwie mazowieckim – 16 921. Najmniej umów o dzieło zgłoszono w województwie warmińsko-mazurskim – 1672 na 10 tys. płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje wykres 7.

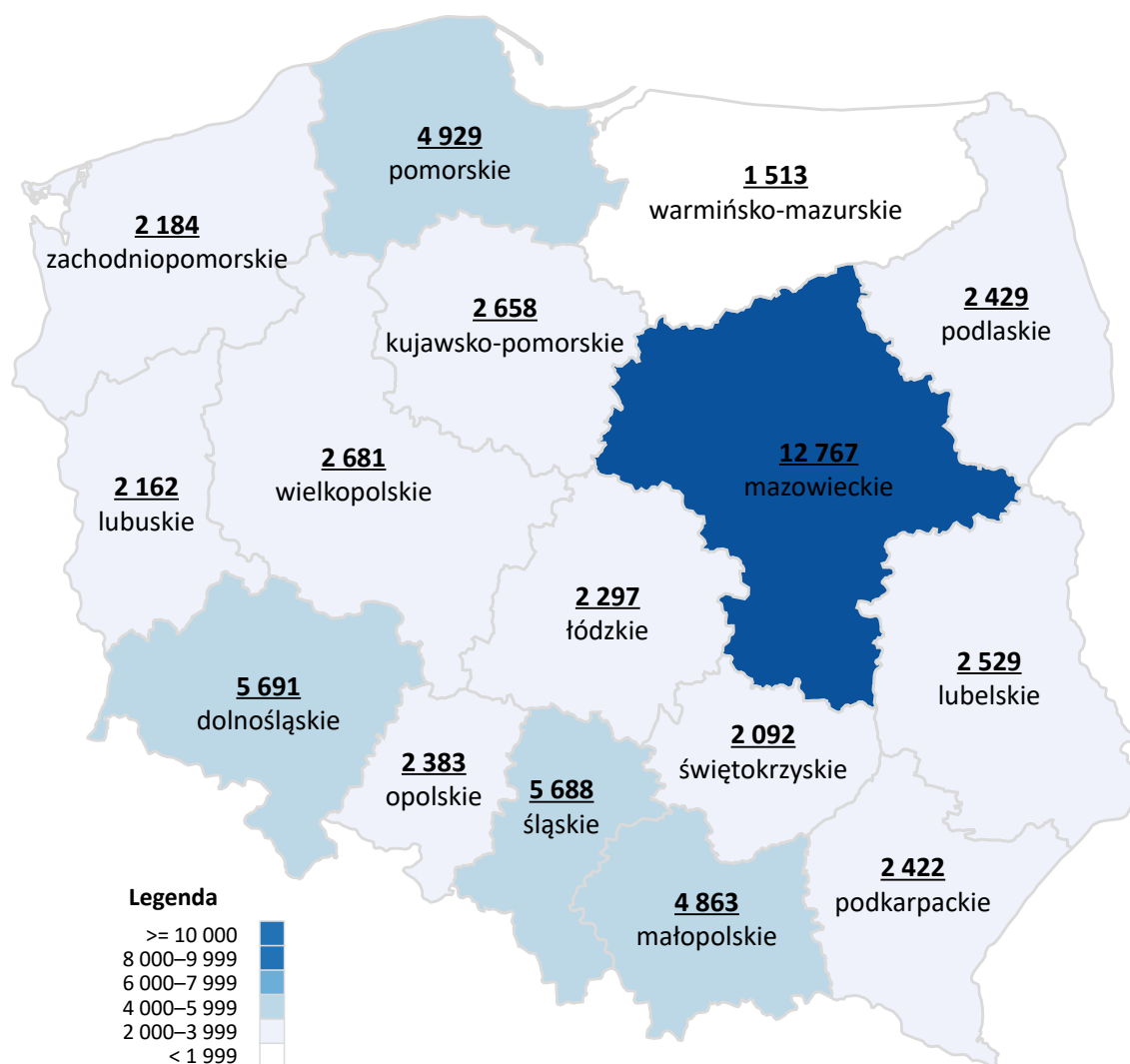
Wykres 7. Zgłoszone umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Najwięcej formularzy RUD na 10 tys. płatników składek złożono w województwie mazowieckim – 12 767 formularzy oraz w województwie dolnośląskim – 5 691. Najmniej formularzy RUD złożono w województwie warmińsko-mazurskim – 1 513 na 10 tys. płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje wykres 8.

Wykres 8. Złożone formularze RUD w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

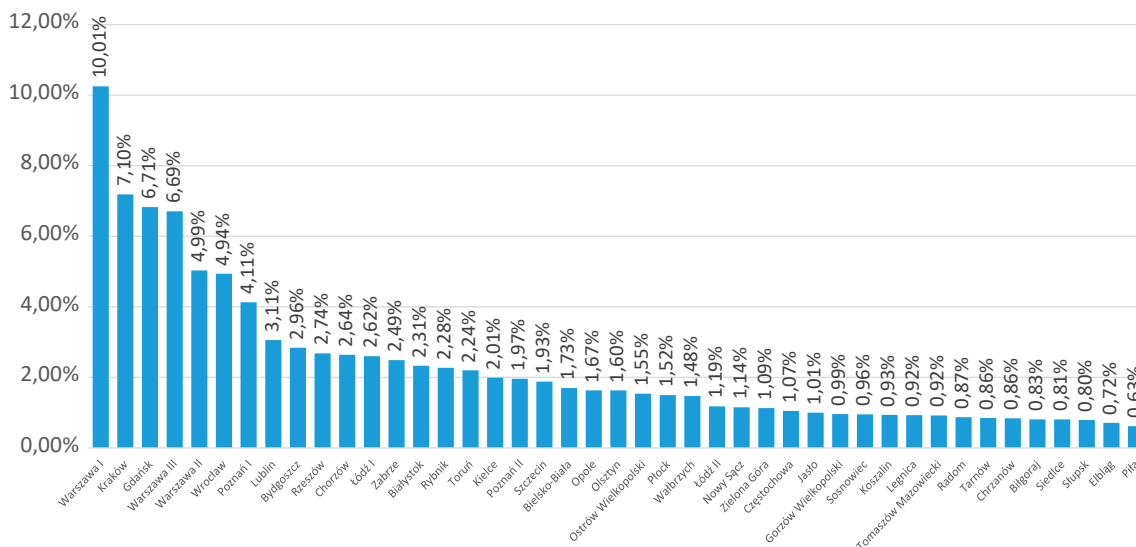

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

4.3. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS

Analizę zgłoszeń umów o dzieło w podziale na oddziały ZUS przeprowadzono na podstawie danych płatników składek, którzy zgłosili takie umowy. Najwięcej ich było z obszaru, który obsługuje I Oddział ZUS w Warszawie, a najmniej z terenu Oddziału ZUS w Pile. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 9.

Wykres 9. Struktura zgłaszających umowy o dzieło w podziale na oddziały ZUS w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

5. Wykonawcy umów o dzieło

5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w formularzach RUD zgłoszono 342,6 tys. wykonawców umów o dzieło. Więcej wśród nich było mężczyzn. Stanowili oni 52,26% wykonawców. Podział ze względu na płeć przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10. Płeć wykonawców umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

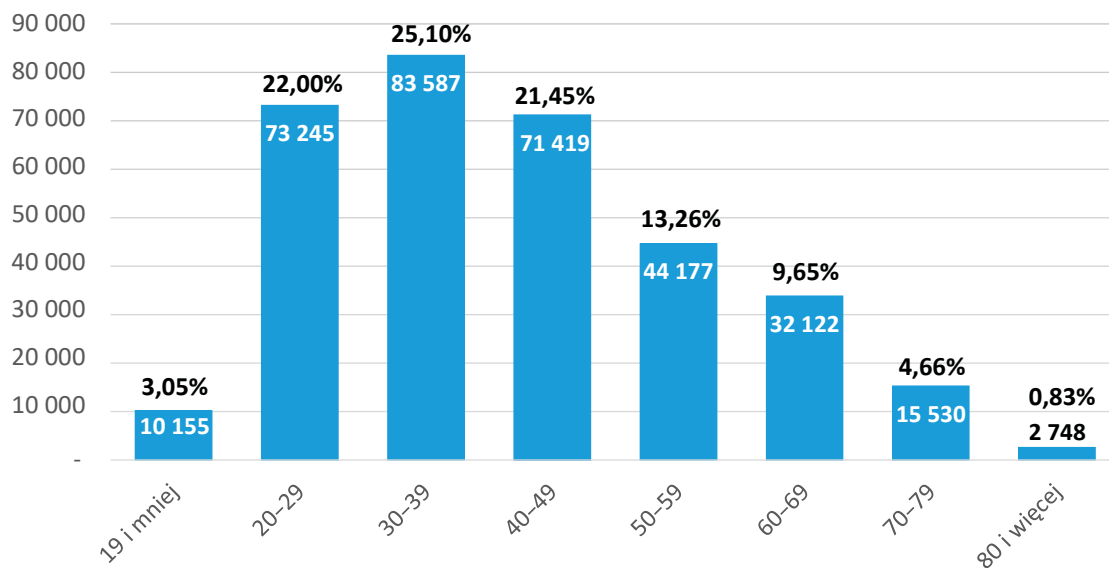

Analiza uwzględniła 333 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Największa grupa wykonawców umów o dzieło to osoby w wieku 30–39 lat. Było ich 83,6 tys. Stanowi to 25,10% wszystkich zgłoszonych. Szczegółowe dane o wieku osób, które wykonywały umowy o dzieło przedstawia wykres 11, a informacje o wieku osób wraz z podziałem na płeć wykres 12.

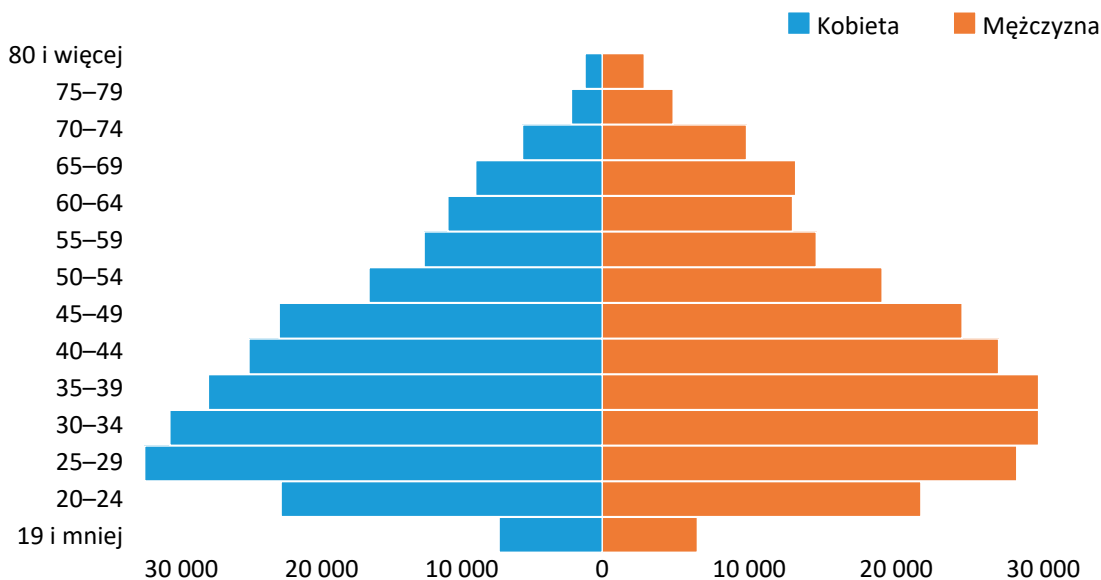
Wykres 11. Wiek wykonawców umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Analiza uwzględnia 333 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Wykres 12. Wiek wykonawców umów o dzieło w podziale na płeć w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

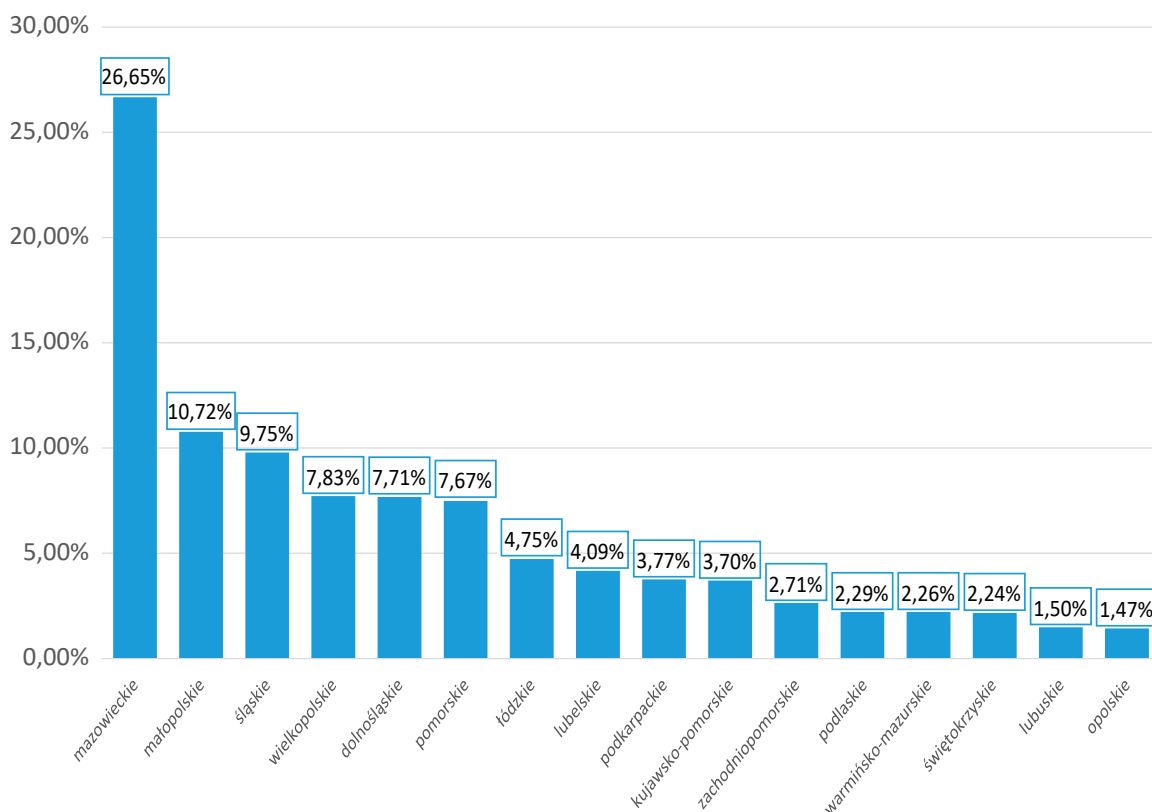
Analiza uwzględnia 333 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa

Najwięcej wykonawców umów o dzieło było z województwa mazowieckiego. Mieszkało tam 26,65% zgłoszonych wykonawców. Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres 13.

Wykres 13. Struktura wykonawców umów o dzieło w podziale na województwo zamieszkania w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

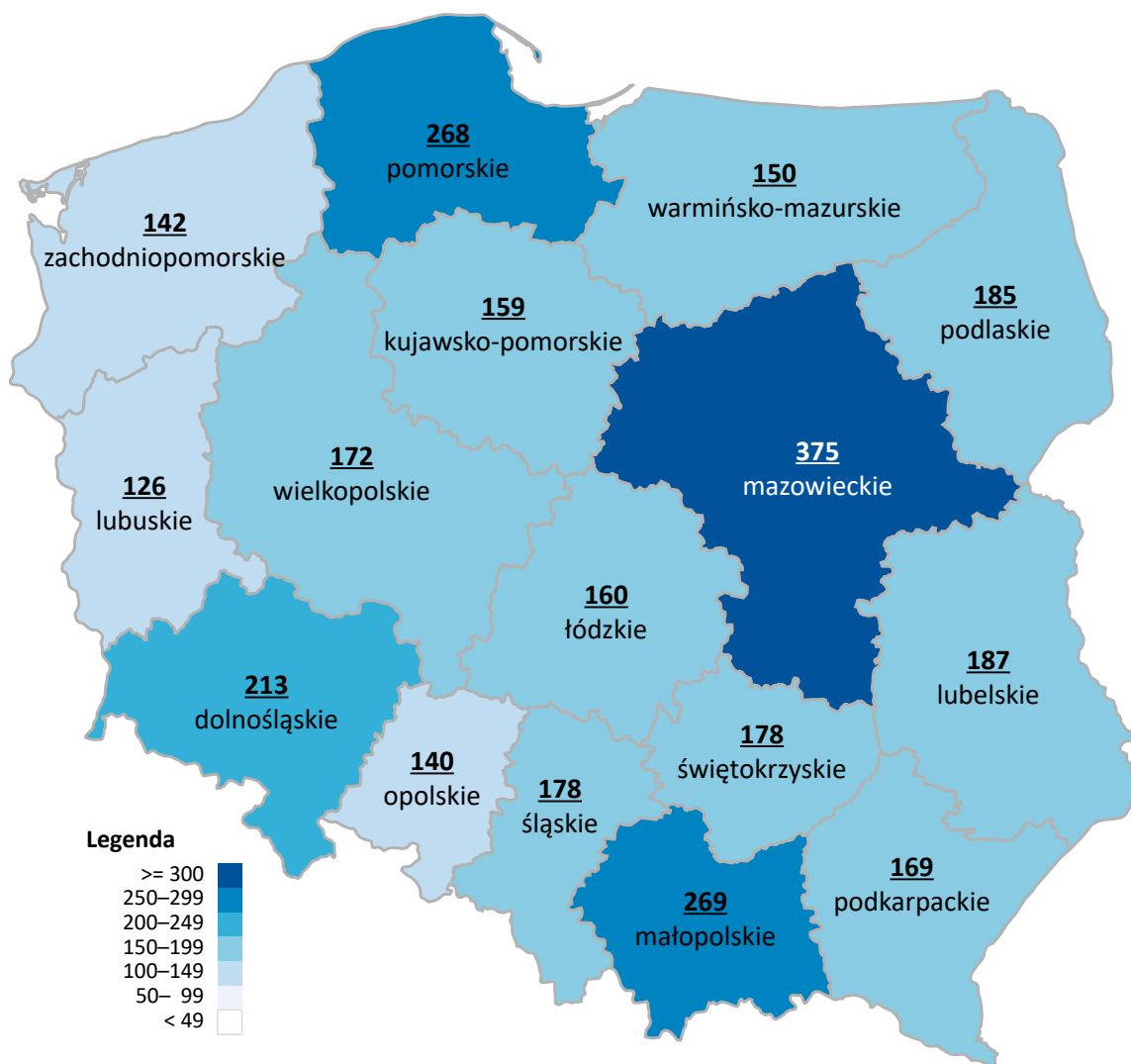

Nie można było ustalić województwa dla 0,88% zgłaszających umowę o dzieło, ponieważ nie podali oni odpowiednich danych w formularzu RUD.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Poszczególne województwa różnią się również liczbą wykonawców umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych. Najwięcej wykonawców zgłoszono w województwie mazowieckim, było ich 375 na 10 tys. ubezpieczonych. Najmniej wykonawców zgłoszono w województwie lubuskim. Było ich tam 126 na 10 tys. ubezpieczonych. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 14.

Wykres 14. Wykonawcy umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych według województw w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

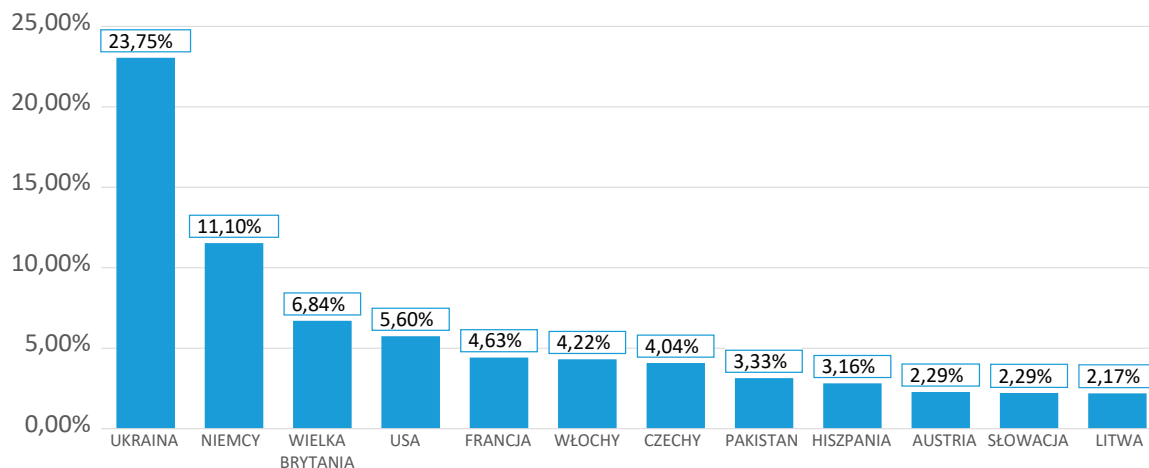

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło

Liczba cudzoziemców wykazana w formularzach RUD z uzupełnionym polem *nazwa państwa* inna niż Polska wyniosła 6,6 tys. osób. Największą grupę stanowili Ukraińcy (24%), Niemcy (11%), obywatele Wielkiej Brytanii (7%), USA (6%), Francuzi (5%), Włosi i Czesi (po 4%). Szczegóły w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

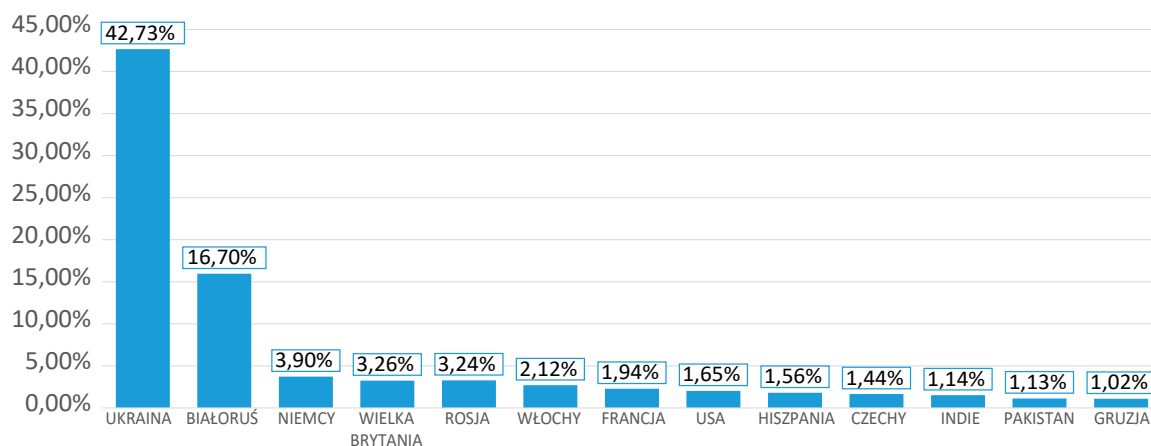
Wykres 15. Struktura cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Należy jednak zauważyć, że w wielu przypadkach zlecający nie uzupełnili informacji dotyczących państwa pochodzenia wykonawców umów o dzieło. Dlatego też podjęto analizę z wykorzystaniem informacji o kraju pochodzenia z innych źródeł. W takim ujęciu unikalna liczba cudzoziemców wykazana w formularzach RUD jako wykonujący umowę o dzieło wzrosła do 19,2 tys. osób, co stanowi 5,60% wszystkich wykonujących umowy o dzieło. Natomiast liczba umów o dzieło zawarta z cudzoziemcami wyniosła 55,1 tys., co stanowi 3,23% zawartych umów o dzieło. Dodatkowe informacje o kraju pochodzenia pozwoliły na ustalenie następującej struktury cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD, wśród których można wyróżnić obywateli: Ukrainy 42,73%, Białorusi 16,70%, Niemiec 3,90%, Wielkiej Brytanii 3,26%, Rosji 3,24%, Włoch 2,12%, Francji 1,94%, USA 1,65%, Hiszpanii 1,56%, Czech 1,44%, Indii 1,14%, Pakistanu 1,13%, Gruzji 1,02%. Pozostałe kraje stanowią 18,17%.

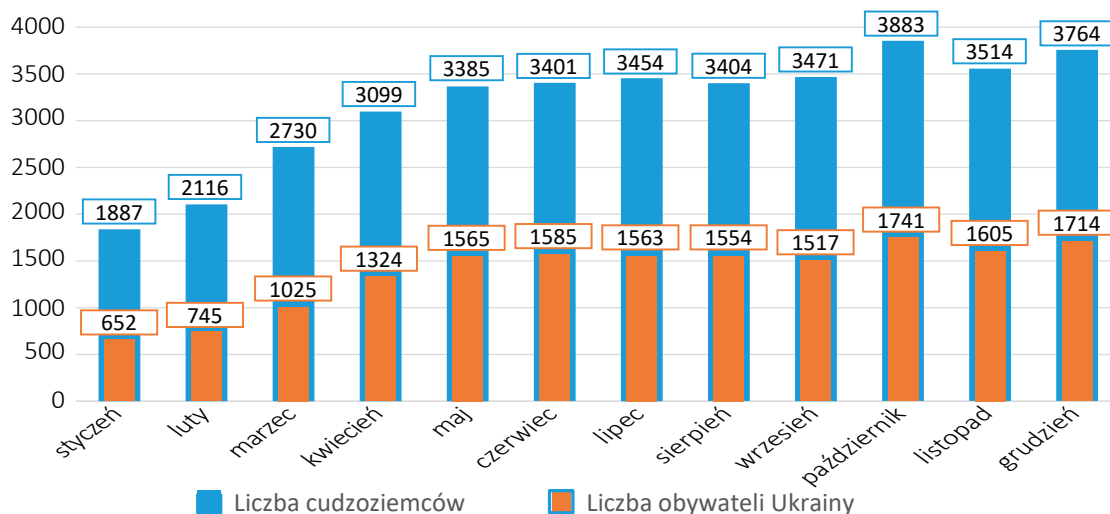
Wykres 16. Struktura cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

W ujęciu miesięcznym można stwierdzić, że największa liczba cudzoziemców w formularzach RUD została wykazana w październiku – 3883 osób, z czego 44,84% stanowili obywatele Ukrainy (1741 osób). Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

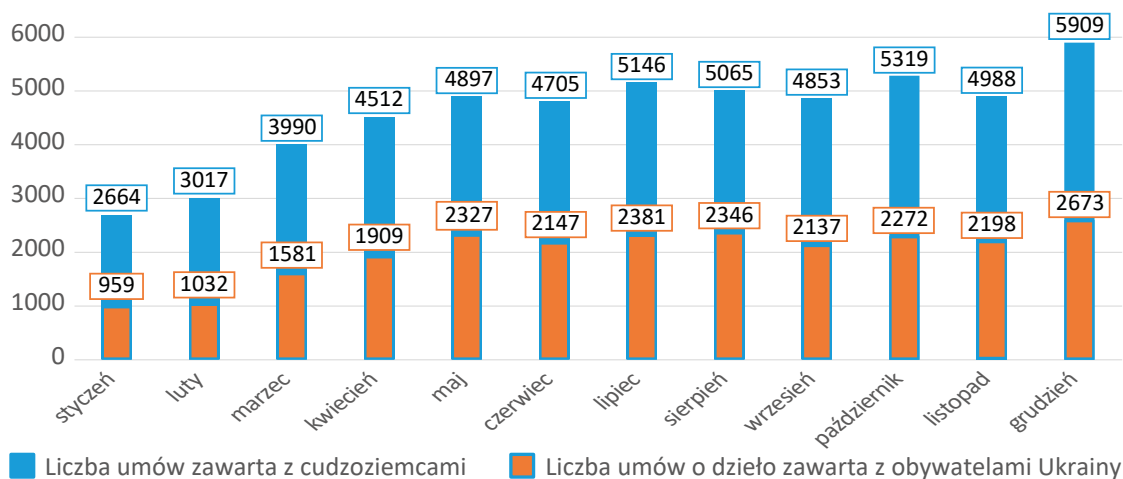
Wykres 17. Unikalna liczba cudzoziemców z wyszczególnieniem obywateli Ukrainy wykazana w formularzach RUD z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

W zakresie liczby wykazanych umów o dzieło można stwierdzić, że z obywatelami Ukrainy zawarto 24 tys. umów, co stanowi 43,52% wszystkich zawartych umów z cudzoziemcami. Analizując dynamikę zawieranych umów o dzieło z cudzoziemcami, największa liczba zawartych umów o dzieło była w grudniu – 5909 z czego 2673 (45,24%) zawartych było z obywatelami Ukrainy. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 18. Liczba zawartych umów o dzieło z cudzoziemcami z wyszczególnieniem obywateli Ukrainy z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

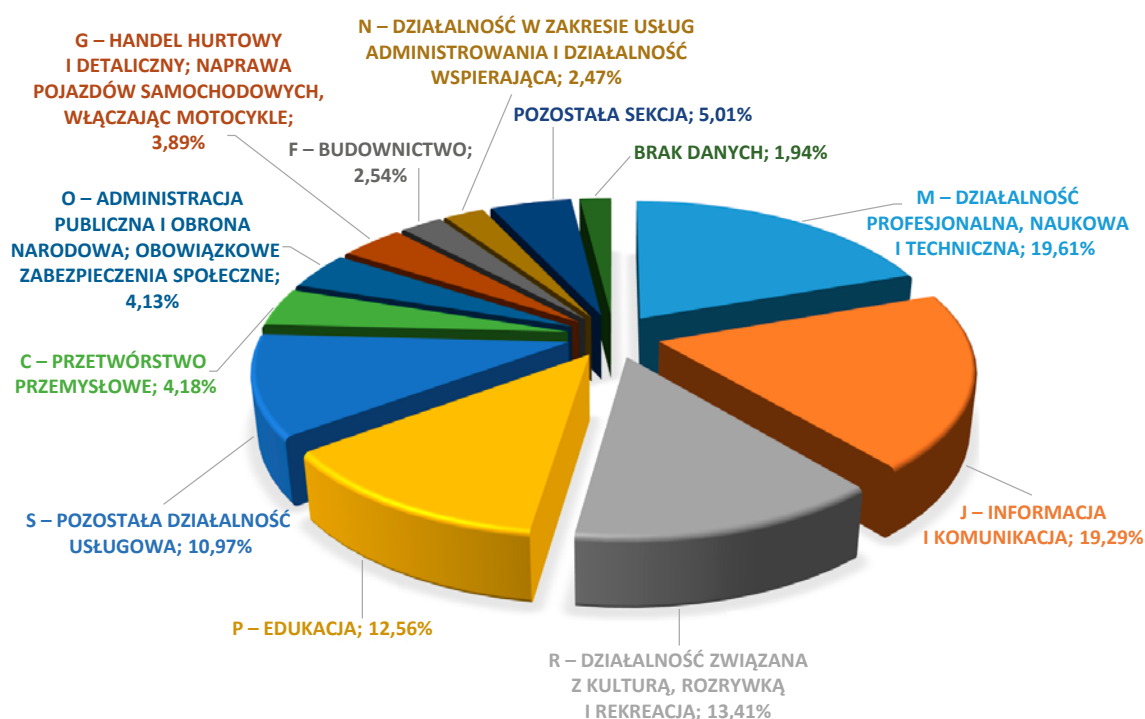

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek

Kilku płatników składek mogło zgłosić tę samą osobę jako wykonawcę umowy o dzieło. Dlatego poniższa analiza objęła 427,1 tys. osób, czyli więcej niż unikalnych wykonawców umów o dzieło, których było 342,6 tys. Najwięcej osób wykonujących umowy o dzieło zostało wykazanych w sekcji M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 83 807 wykonawców (19,61%) – zgłosiło ich 15 138 płatników składek. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 19.

Wykres 19. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatnika składek w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Inne sekcje PKD z największą liczbą wykonawców, to:

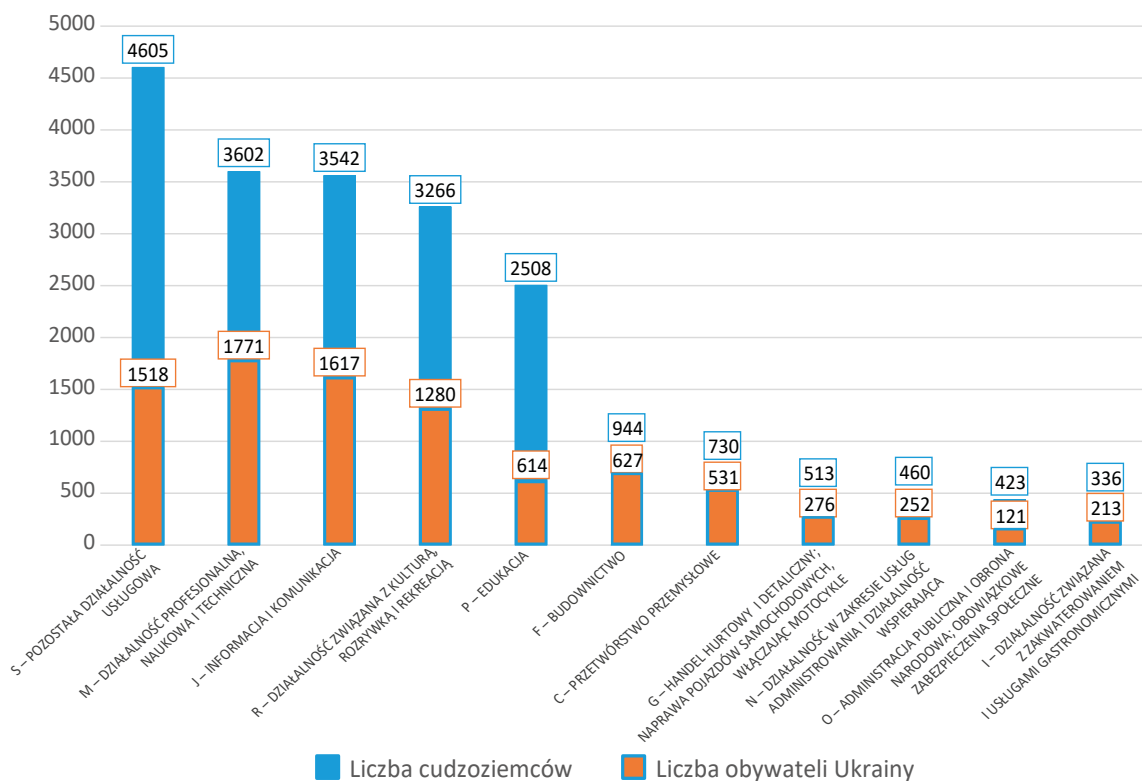
- J – informacja i komunikacja – 82,4 tys. wykonawców (19,29%) – zgłosiło ich 7,2 tys. płatników składek,
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 57,3 tys. wykonawców (13,41%) – zgłosiło ich 6,0 tys. płatników składek,
- P – edukacja – 53,7 tys. wykonawców (12,56%) – zgłosiło ich 4,1 tys. płatników składek,
- S – pozostała działalność usługowa – 46,8 tys. wykonawców (10,97%) – zgłosiło ich 5,9 tys. płatników składek,
- C – przetwórstwo przemysłowe – 17,9 tys. wykonawców (4,18%) – zgłosiło ich 7,1 tys. płatników składek,
- O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 17,6 tys. wykonawców (4,13%) – zgłosiło ich 2,6 tys. płatników składek,

- G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 16,6 tys. wykonawców (3,89%) – zgłosiło ich 6,4 tys. płatników składek,
- F – budownictwo – 10,9 tys. wykonawców (2,54%) – zgłosiło ich 4,5 tys. płatników składek,
- N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 10,6 tys. wykonawców (2,47%) – zgłosiło ich 1,8 tys. płatników składek.

W pozostałych sekcjach wykazanych zostało 21,4 tys. wykonawców (5,01%), zgłosiło ich 9,8 tys. płatników składek. Danych o PKD nie było dla 1,94% wykonawców.

Największą liczbę cudzoziemców odnotowano w sekcji S – pozostała działalność usługowa – 4,6 tys. wykonawców, w tym 1,5 tys. (32,96%) obywateli Ukrainy. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 20. Cudzoziemcy wykazani w formularzach RUD według sekcji PKD płatnika składek w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Inne sekcje PKD z największą liczbą cudzoziemców, to:

- M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 3,6 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 1,8 tys. (49,17%),
- J – informacja i komunikacja – 3,5 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 1,6 tys. (45,65%),
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 3,3 tys. wykonawców w tym 1,3 tys. obywateli Ukrainy (39,19%),

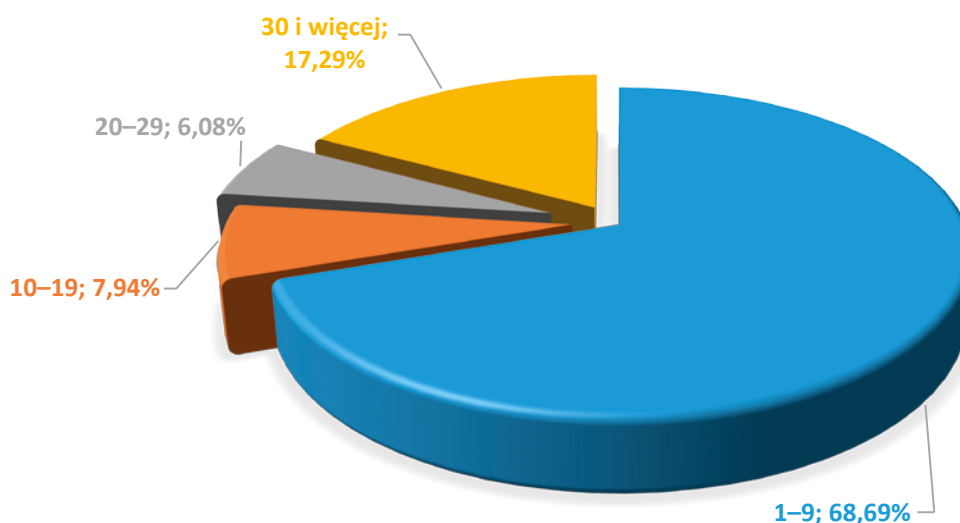
- P – edukacja – 2,5 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 0,6 tys. (24,48%),
- F – budownictwo – 0,9 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 0,6 tys. (66,42%).
- C – przetwórstwo przemysłowe – 0,7 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 0,5 tys. (72,74%)
- G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 0,5 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 0,3 tys. (53,80%),
- N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 0,5 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 0,3 tys. (54,78%),
- O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 0,4 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 0,1 tys. (28,61%),
- I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 0,3 tys. wykonawców w tym obywateli Ukrainy 0,2 tys. (63,39%).

W pozostałych sekcjach wykazanych zostało 0,4 tys. wykonawców w tym 0,2 tys. obywateli Ukrainy (63,19%). Danych o PKD nie było dla 0,5 tys. cudzoziemców (w tym dla 0,2 tys. obywateli Ukrainy).

6. Średnia długość trwania umów o dzieło

Umowy o dzieło najczęściej zawierano na 1 dzień co stanowi 25,40% wszystkich zawartych umów o dzieło oraz 8 dni co stanowi 24,18%. Średni okres, na który zawarto umowy o dzieło, to 26 dni, wartość środkowa (mediana) to 8 dni. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 21.

Wykres 21. Okres zgłaszanych umów o dzieło w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Analiza dotyczy 1 665 110 umów, które zgłoszono z ich datą rozpoczęcia i zakończenia.

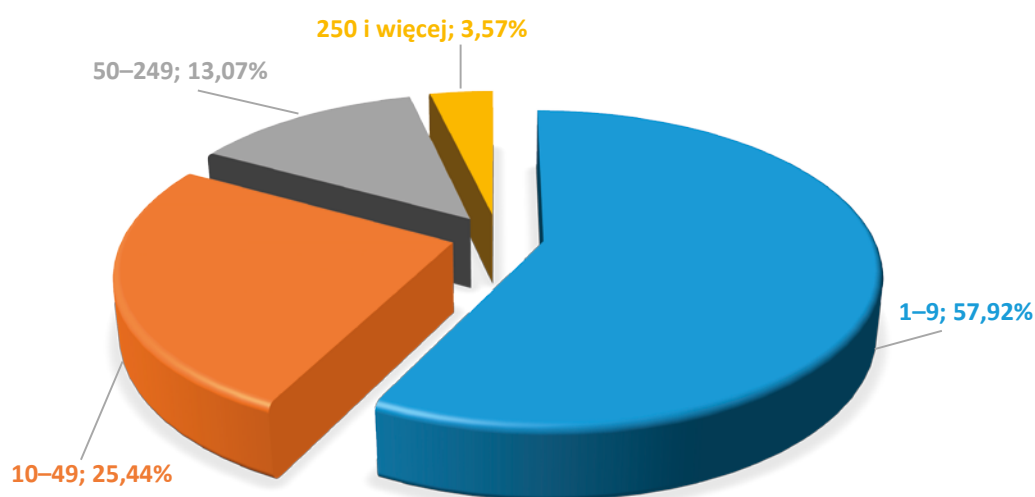
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło

7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych

Najwięcej płatników składek, którzy zgłaszali umowę o dzieło, miało nie więcej niż 9 ubezpieczonych. Takich płatników było 37 748. Stanowi to 57,92% ogółu płatników składek zgłaszających umowy o dzieło w analizowanym okresie. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres 22 oraz tabela 4.

Wykres 22. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale według liczby ubezpieczonych na podstawie ZUS DRA za listopad 2021 r. w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 4. Liczba płatników składek, którzy złożyli formularz RUD w podziale według liczby ubezpieczonych wykazanych w ZUS DRA za listopad 2021 r. w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Liczba ubezpieczonych według kategorii	Liczba płatników składek
1-9	37 748
10-49	16 574
50-249	8 513
250 i więcej	2 323

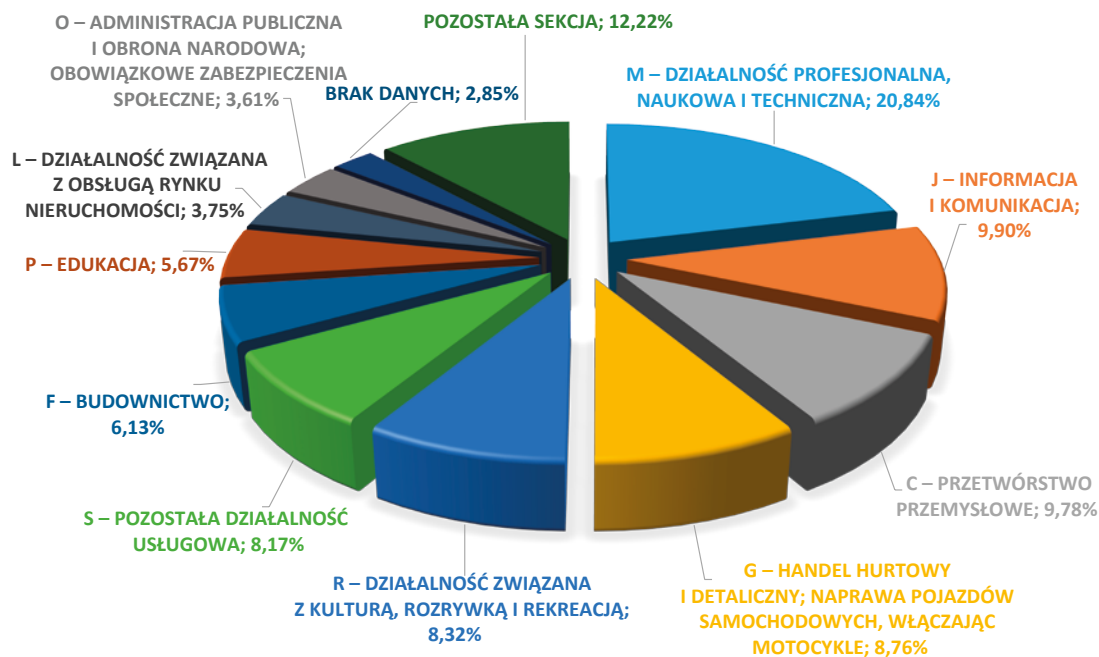
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Najmniejsza grupa płatników składek zgłaszających umowy o dzieło miała więcej niż 250 ubezpieczonych. Takich płatników było 2323. Stanowi to 3,57% ogółu.

7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD⁶

Najwięcej płatników składek, którzy zgłaszali umowy o dzieło było z sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Było ich 15,2 tys. (20,84% ogółu). Wykonawców zgłoszonych w tej branży było 83,8 tys. (podział wykonawców według rodzaju działalności zgłaszających ich płatników zawarto w pkt 5.4).

Wykres 23. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale na sekcję PKD w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Inne najczęstsze rodzaje działalności w klasyfikacji PKD płatników składek, którzy zgłaszali umowy o dzieło, to:

- J – informacja i komunikacja – 7,2 tys. płatników składek (9,90%) zgłosiło 82,4 tys. wykonawców,
- C – przetwórstwo przemysłowe – 7,1 tys. płatników składek (9,78%) zgłosiło 17,9 tys. wykonawców,
- G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 6,4 tys. płatników składek (8,76%) zgłosiło 16,6 tys. wykonawców,
- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 6,1 tys. płatników składek (8,32%) zgłosiło 57,3 tys. wykonawców,

⁶ W porównaniu do opracowania dot. umów o dzieło za 2021 r. nastąpiła zmiana prezentacji PKD z działów na sekcje. Według działu PKD najwięcej osób wykonujących umowy o dzieło zgłosili płatnicy składek, których rodzaj działalności to edukacja (11%), działalność organizacji członkowskich (10%), działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką (9%).

- S – pozostała działalność usługowa – 5,9 tys. płatników składek (8,17%) zgłosiło 46,8 tys. wykonawców,
- F – budownictwo – 4,5 tys. płatników składek (6,13%) zgłosiło 10,9 tys. wykonawców,
- P – edukacja – 4,1 tys. płatników składek (5,67%) zgłosiło 53,7 tys. wykonawców,
- L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 2,7 tys. płatników składek (3,75%) zgłosiło 4,3 tys. wykonawców
- O – administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 2,6 tys. płatników składek (3,61%) zgłosiło 17,6 tys. wykonawców.

Płatnicy składek z innych sekcji stanowią 12,22%. Nie można było określić sekcji dla 2,85% płatników składek.

8. Sekcje PKD najczęstsze w województwach wśród płatników składek zgłaszających umowę o dzieło

Tabela 5. Sekcje PKD płatnika składek dominujące w województwach w okresie od stycznia do grudnia 2022 r.

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Dolnośląskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22,85%
	J – informacja i komunikacja	9,95%
	C – przetwórstwo przemysłowe	9,24%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,51%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,59%
Kujawsko-pomorskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14,18%
	C – przetwórstwo przemysłowe	10,58%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,31%
	S – pozostała działalność usługowa	8,28%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,59%
Lubelskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18,09%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,53%
	C – przetwórstwo przemysłowe	8,94%
	F – budownictwo	7,72%
	S – pozostała działalność usługowa	7,59%

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Lubuskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14,51%
	C – przetwórstwo przemysłowe	11,87%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,91%
	S – pozostała działalność usługowa	8,58%
	P – edukacja	8,18%
Łódzkie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19,59%
	C – przetwórstwo przemysłowe	13,22%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10,06%
	J – informacja i komunikacja	9,15%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,98%
Małopolskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22,29%
	J – informacja i komunikacja	11,16%
	S – pozostała działalność usługowa	9,85%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,82%
	C – przetwórstwo przemysłowe	8,56%
Mazowieckie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24,43%
	J – informacja i komunikacja	14,94%
	S – pozostała działalność usługowa	9,78%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,72%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6,92%
Opolskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14,58%
	C – przetwórstwo przemysłowe	12,85%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,46%
	S – pozostała działalność usługowa	7,83%
	P – edukacja	7,50%
Podkarpackie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17,52%
	C – przetwórstwo przemysłowe	13,12%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,38%
	F – budownictwo	8,90%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,54%

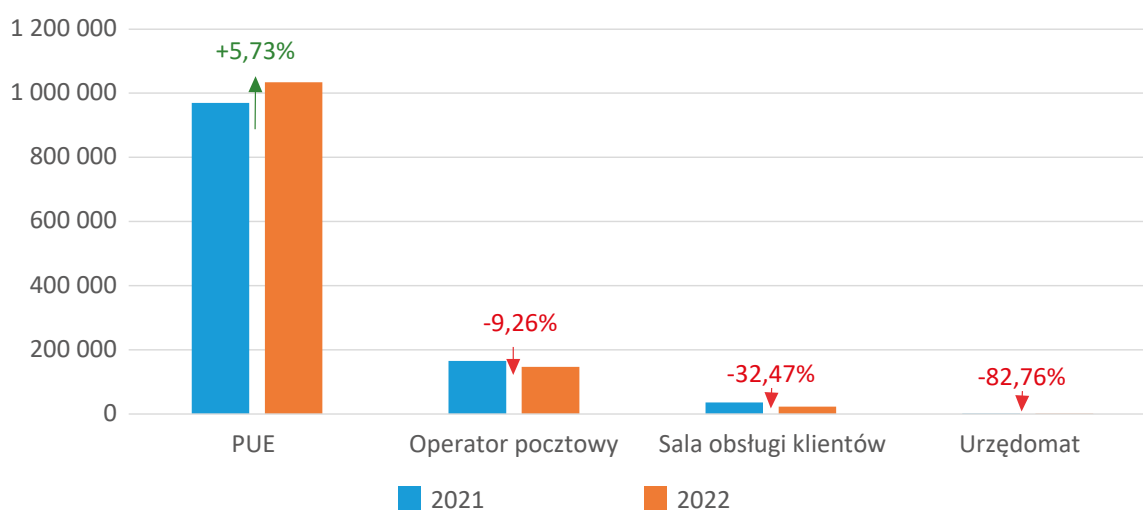
Województwo	Sekcja PKD	Udział
Podlaskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16,42%
	S – pozostała działalność usługowa	10,29%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,93%
	C – przetwórstwo przemysłowe	9,40%
	F – budownictwo	8,09%
Pomorskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22,19%
	C – przetwórstwo przemysłowe	10,59%
	J – informacja i komunikacja	8,17%
	F – budownictwo	7,84%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,57%
Śląskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21,02%
	C – przetwórstwo przemysłowe	12,08%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9,31%
	J – informacja i komunikacja	8,19%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7,76%
Świętokrzyskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16,79%
	C – przetwórstwo przemysłowe	11,10%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,62%
	F – budownictwo	7,95%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7,33%
Warmińsko-mazurskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14,14%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11,65%
	C – przetwórstwo przemysłowe	10,58%
	S – pozostała działalność usługowa	9,39%
	O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7,19%

Województwo	Sekcja PKD	Udział
Wielkopolskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20,67%
	C – przetwórstwo przemysłowe	11,64%
	G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10,74%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,16%
	J – informacja i komunikacja	8,23%
Zachodniopomorskie	M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18,26%
	C – przetwórstwo przemysłowe	10,72%
	R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,75%
	J – informacja i komunikacja	7,74%
	S – pozostała działalność usługowa	6,92%

9. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne i roczne w wybranych aspektach

W 2022 r. podobnie jak w 2021 r. najwięcej formularzy RUD zostało złożonych za pośrednictwem PUE ZUS. W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost o 5,73% i jednocześnie przekroczono granicę 1 mln formularzy złożonych za pośrednictwem tego kanału wpływu. W pozostałych sposobach zgłoszeń formularzy RUD nastąpił spadek. Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

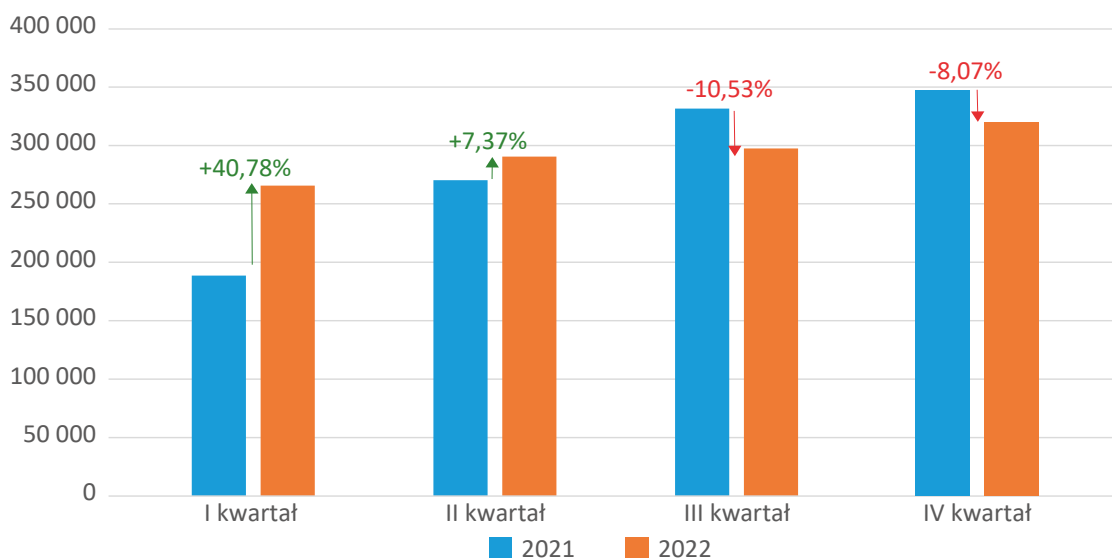
Wykres 24. Sposoby składania formularzy RUD w latach 2021–2022 – porównanie roczne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

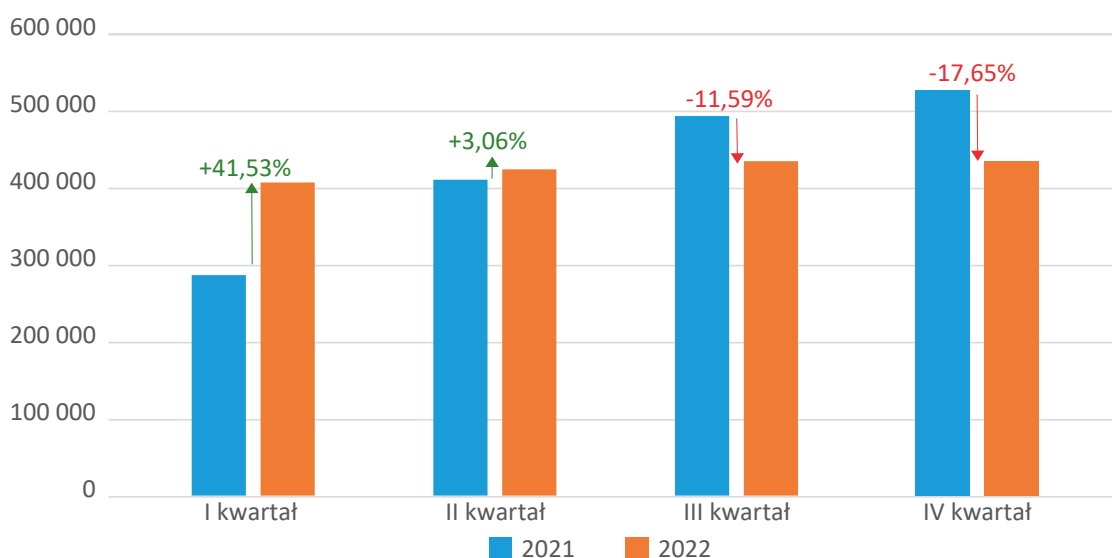
W I kwartale 2022 r., w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, odnotowano wzrost składanych formularzy RUD o 40,78%, a wzrost wykazywanych umów o dzieło o 41,53%. W IV kwartale 2022 r. nastąpił spadek składanych formularzy w porównaniu do analogicznego okresu o 8,07%, a liczby wykazywanych umów o dzieło o 17,65%. W 2022 r. zanotowano wzrost złożonych formularzy RUD o 2,99% w porównaniu do roku 2021 oraz spadek wykazywanych umów o dzieło o 0,92%. Szczegółowe dane prezentują wykresy 25 i 26 oraz tabele 6 i 7.

Wykres 25. Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Wykres 26. Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 6. Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne i roczne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	Zmiana
I kwartał	188 500	265 369	 40,78%
II kwartał	270 127	290 025	 7,37%
III kwartał	331 444	296 541	 -10,53%
IV kwartał	346 098	318 155	 -8,07%
Razem	1 136 169	1 170 090	 2,99%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 7. Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne i roczne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	Zmiana
I kwartał	290 002	410 443	 41,53%
II kwartał	417 394	430 152	 3,06%
III kwartał	488 949	432 280	 -11,59%
IV kwartał	523 011	430 693	 -17,65%
Razem	1 719 356	1 703 568	 -0,92%

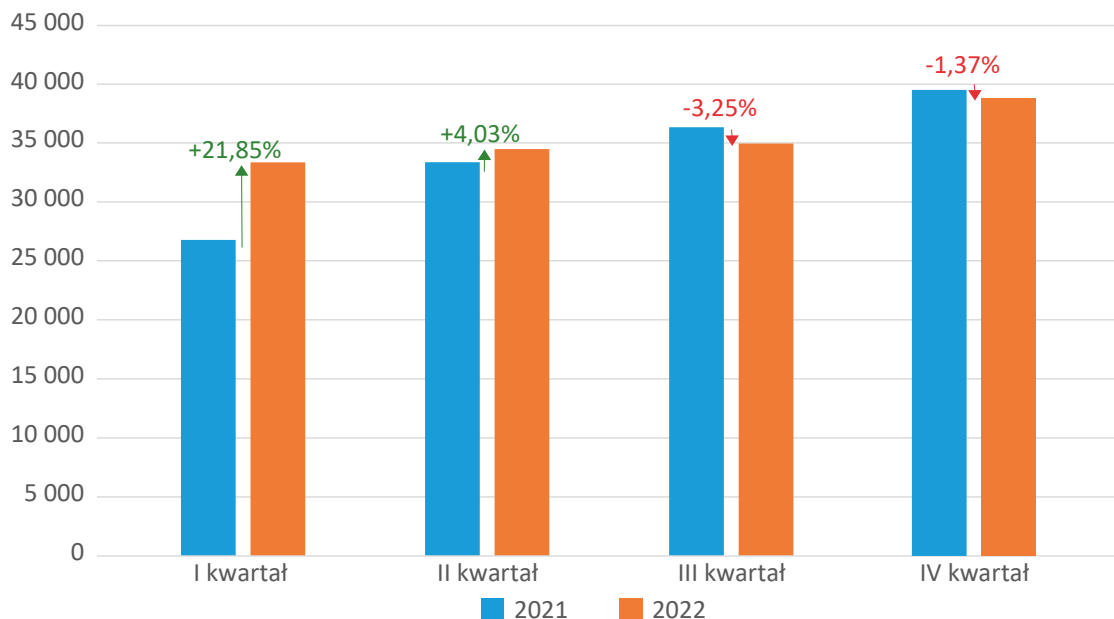
* W liczbie wykazanych umów za rok 2022 r. wykazano również 212 umów, dla których nie można zidentyfikować zgłaszającego podmiotu, dlatego liczba razem jest wyższa od wykazanej w tabeli 3.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

W I kwartale 2022 r., w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, odnotowano wzrost liczby unikalnych podmiotów⁷, którzy składali formularz RUD o 21,85% oraz wzrost liczby unikalnych wykonawców o 30,33%. W ujęciu kwartalnym, w 2022 r. zanotowano wzrost liczby unikalnych podmiotów składających formularz RUD oraz unikalnych wykonawców umów o dzieło w porównaniu do roku 2021 kolejno o 4,05% oraz 5,19%. Szczegółowe dane prezentują wykresy 27 i 28 oraz tabele 8 i 9.

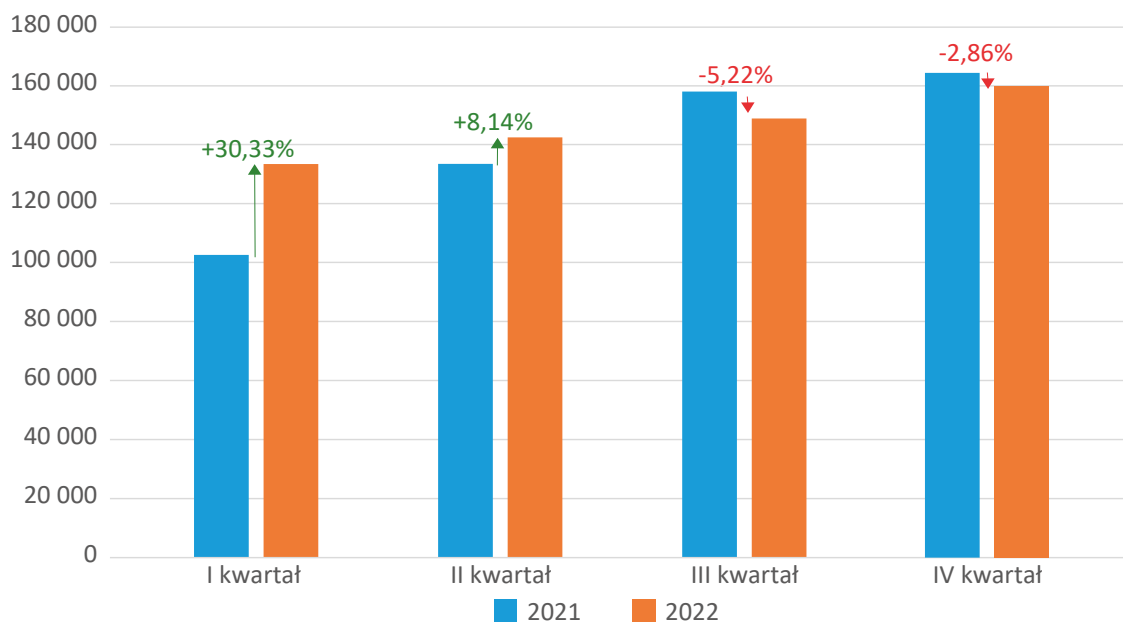
⁷ Liczba unikalnych podmiotów zgłaszających formularz RUD w ujęciu kwartalnym w 2022 r. (141,1 tys.) jest większa od liczby podmiotów w ujęciu rocznym (75,1 tys.), ponieważ jeden podmiot w przypadku złożenia formularza RUD w dwóch kwartałach został wykazany dwukrotnie. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku liczby unikalnych wykonawców umów o dzieło.

Wykres 27. Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021-2022 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Wykres 28. Liczba unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD w latach 2021-2022 – porównanie kwartalne

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 8. Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne i roczne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	Zmiana
I kwartał	26 905	32 784	 21,85%
II kwartał	33 080	34 413	 4,03%
III kwartał	36 354	35 174	 -3,25%
IV kwartał	39 228	38 691	 -1,37%
Razem	135 567	141 062	 4,05%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Tabela 9. Liczba unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD w latach 2021–2022 – porównanie kwartalne i roczne

Wpływ formularza RUD	2021 r.	2022 r.	Zmiana
I kwartał	101 780	132 651	 30,33%
II kwartał	131 991	142 736	 8,14%
III kwartał	156 377	148 214	 -5,22%
IV kwartał	164 024	159 337	 -2,86%
Razem	554 172	582 938	 5,19%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

Największy wzrost liczby osób wykonujących umowy o dzieło odnotowano w sekcji PKD N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – wzrost liczby osób o 21,12% w porównaniu do roku 2021. Wzrost wykonujących umowy o dzieło nastąpił między innymi również w sekcji:

- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (sekcja R) – o 11,44% w porównaniu do 2021 r.
- pozostała działalność usługowa (sekcja S) – o 10,53% w 2022 r. w porównaniu do roku 2021.

Natomiast spadek liczby osób wykonujących umowy o dzieło nastąpił między innymi w sekcjach:

- budownictwo (sekcja F) – o 7,84% w 2022 r. w porównaniu do roku 2021.
- informacja i komunikacja (sekcja J) – o 5,14% w 2022 r. w porównaniu do roku 2021.

Szczegółowe dane zaprezentowano w tabeli 10.

Tabela 10. Sekcje PKD płatnika składek w których wykazane zostały osoby wykonujące umowy o dzieło w latach 2021–2022 – porównanie roczne

SEKCJA PKD	2021 r.	2022 r.	Zmiana
M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	80 452	83 807	4,17%
J – informacja i komunikacja	86 833	82 374	-5,14%
R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51 381	57 258	11,44%
P – edukacja	49 279	53 669	8,91%
S – pozostała działalność usługowa	42 377	46 841	10,53%
C – przetwórstwo przemysłowe	18 166	17 851	-1,73%
O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	17 830	17 626	-1,14%
G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17 440	16 597	-4,83%
F – budownictwo	11 779	10 856	-7,84%
N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8 716	10 557	21,12%

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analizy Ryzyka.

W pozostałych sekcjach liczba osób wykonujących umowy o dzieło wzrosła o 7,11% w stosunku do 2021 r.

10. Podsumowanie

Przewidziany regulacjami zakres informacyjny przekazywany w formularzu RUD, w powiązaniu z danymi dotyczącymi podmiotu zgłaszającego, umożliwia prowadzenie wielu analiz, począwszy od oceny dynamiki dokonywanych zgłoszeń w ciągu roku, rodzaju podmiotów dokonujących zgłoszeń, przedmiotu ich działalności, czy też wielkości, a także z uwzględnieniem cech takich jak wiek wykonawców, czy okres zawieranych umów.

Przeprowadzone analizy formularzy RUD za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., które zostały przedstawione w niniejszym opracowaniu pozwalają na wyciągnięcie m.in. następujących wniosków:

- w 2022 r. przekazano do ZUS 1,17 mln formularzy RUD, na których zgłoszono 1,7 mln umów o dzieło;
- największa liczba zgłoszeń dokonywana jest za pośrednictwem kanału PUE, co świadczy na znaczny stopień elektronicznej komunikacji płatników składek z ZUS;
- analogicznie jak w roku 2021 najwyższa liczba podmiotów przekazujących formularz RUD występuje w ostatnim miesiącu każdego kwartału (marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień). Przeciętnie miesięcznie ok. 18 tys. podmiotów przekazywało 97,5 tys. zgłoszeń o 142 tys. umów o dzieło. Najwięcej w grudniu (21,7 tys. podmiotów przekazało 107,9 tys. zgłoszeń o 129,6 tys. umów);
- w 2022 r. odnotowano wzrost składanych formularzy RUD o 3%, oraz spadek liczby zawieranych umów o dzieło o prawie 1% w porównaniu do 2021 r.;
- liczba płatników składek zgłaszających wykonanie umowy o dzieło w 2022 r. w odniesieniu na 10 tys. płatników była najwyższa w woj. mazowieckim (452), a najniższa w woj. zachodniopomorskim (214);
- częstość zawierania umów o dzieło znacząco różni się w zależności od województwa – najwięcej umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek zostało zgłoszonych województwie śląskim (19,0 tys.), a najmniej w warmińsko-mazurskim (1,7 tys.);

- wykonawcy umów o dzieło w prawie 82% byli w wieku od 20 do 59 lat, przy czym więcej umów o dzieło zostało zawartych z mężczyznami (52,26%);
- umowy o dzieło najczęściej zawierano na 1 dzień co stanowi 25,40% wszystkich zawartych umów o dzieło oraz 8 dni co stanowi 24,18%.

Najliczniejszą grupą cudzoziemców, którzy zostali wykazani na formularzu RUD ze wskazaniem państwa pochodzenia, byli obywatele Ukrainy (24%). Przy czym w wielu przekazanych dokumentach brak było wskazania kraju pochodzenia. Dlatego też uzupełnienie danych o państwie pochodzenia pozwoliło na ustalenie, że grupą cudzoziemców, którzy najliczniej wykonują umowy o dzieło są obywatele Ukrainy (42,73%) oraz Białorusi (16,70%), natomiast w dalszej kolejności znajdują się m.in. obywatele Niemiec (3,90%) czy Wielkiej Brytanii (3,26%).

Dwa lata funkcjonowania obowiązku przekazywania do ZUS informacji o zawartych umowach o dzieło dają już pewne możliwości wyciągania wniosków w zakresie stosowania tej formy zatrudnienia. Nie jest to jednak okres, który pozwala na sformułowania definitywnych stwierdzeń i konieczna jest nadal obserwacja. Na podstawie danych dotyczących liczby zgłoszonych umów o dzieło i ich wykonawców, w porównaniu do liczby ubezpieczonych w systemie ubezpieczeń społecznych, wynika że również w 2022 r. nie jest to skala o której domniemywano przed wprowadzeniem rejestru umów o dzieło. Przeprowadzone analizy porównawcze w zakresie liczby złożonych formularzy, zgłoszonych umów, podmiotów zgłaszających oraz osób wykonujących umowę o dzieło wskazują na wzrost w każdej wymienionej kategorii w pierwszym półroczu 2022 r. oraz spadki w drugim półroczu tego roku w porównaniu do analogicznego okresu roku 2021.

Jednocześnie w 2022 r. złożono do ZUS więcej formularzy RUD (o 33,9 tys.) niż w 2021 r., ale zgłoszono na nich mniej umów o dzieło (o 15,8 tys. mniej umów w 2022 r.). Średnia liczba umów na formularzu w 2021 r. to 1,51, w 2022 r. 1,46.

Warto podkreślić, że nie odnotowano dużych zmian w strukturze podmiotów zgłaszających umowy o dzieło oraz ich wykonawców. Zachowano strukturę z 2021 r. w zakresie liczby złożonych formularzy RUD w podziale według rodzaju podmiotu zgłaszającego umowę o dzieło, województwa z którego pochodził, a także oddziału ZUS właściwego dla zgłaszającego umowę o dzieło. Analogicznie sytuacja prezentuje się w przypadku liczby zgłoszonych wykonawców umów o dzieło w podziale według płci, wieku oraz województwa, z którego pochodził, a także sekcji PKD płatnika składek.

Mając na uwadze powyższe, po dwóch latach funkcjonowania obowiązku umów o dzieło można stwierdzić, że umowy te zgłaszane są do ZUS przede wszystkim przez płatników składek. Najczęściej są to podmioty prowadzące działalność naukową i techniczną oraz w zakresie informacji i komunikacji, zgłaszające do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, a ich siedziba mieści się w województwie mazowieckim. Umowy o dzieło w większości przypadków zawierane są na okresy nie dłuższe niż 9 dni. Najczęściej osoby wykonujące umowę o dzieło zamieszkują w województwie mazowieckim, a największą grupę wykonawców stanowią osoby w wieku 30–39 lat. Jednocześnie umowy o dzieło zawierane są częściej z mężczyznami. W przypadku cudzoziemców wykazywanych w formularzach RUD, największą grupę stanowią obywatele Ukrainy.

www.zus.pl/e-wizyta

 @zus_pl

[linkedin.com/company/zus-pl](https://www.linkedin.com/company/zus-pl)

www.zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH